

Elinkeinopoliittinen katsaus 2022

Raision kaupunki - kaupungin toiminta yritysvaikutusten näkö-
kulmasta

raision

SISÄLLYS

1.	Yleinen talouskehitys	2
2.	Työllisyyskehitys	3
2.1.	Työllisyys	3
2.2.	Työttömyys.....	3
3.	Kaupungin toiminta yritysalueilla	5
3.1.	Asemakaavatyö oli tekeillä seuraavilla yritysalueilla:	5
3.2.	Kaupungin investoinnit yritysalueilla:.....	5
3.3.	Yritystonttien luovutukset:.....	5
4.	Yritysyhteistyö.....	6
4.1.	Yrittäjyyskasvatus	6
4.2.	Seudullinen elinkeino yhteistyö.....	7
4.3.	Markkinointi.....	7
5.	Raision elinkeino- ja yritys elämän kehitys	8
5.1.	Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus.....	8
5.2.	Yrityskannan rakenne ja yritystoimipaikat	8
5.3.	Raision yrityskanta.....	9
5.4.	Kaupan toimiala Raisiossa	10
6.	Yhteisöverotus	12
7.	Asuminen	13
8.	Arvio yritys vaikutuksista ja tuleva kehitys	14
	Arvio yritys vaikutuksista	14
	Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä	14
9.	Tausta-aineistot ja liitteet	16
1.	Työpaikkaomavaraisuusvertailu seudulla vuonna 2021	16
2.	Raisiolaisten asiakaskäynnit Turku Science Parkissa vuonna 2022.....	16
3.	Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2023 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa	17
4.	Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2023 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa	17

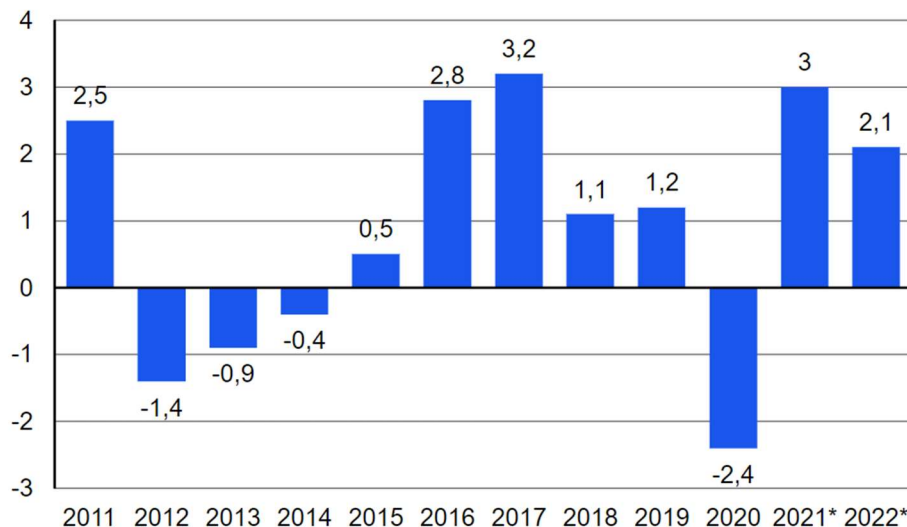
1. Yleinen talouskehitys

Yleinen talouskehitys oli vuoden 2022 aikana muutosten ja markkinahäiriöiden aikaa. Ukrainan sota, erittäin korkea inflaatio ja erityisesti sähkön hinnan sekä korkojen nousu vaikuttivat suuresti kuluttajakäytännön monella eri toimialalla. Edellä mainituista seikoista huolimatta Suomen BKT:n kehitys oli vuoden 2022 aikana edelleen positiivista.

Vuonna 2020 Suomen vuotuinen BKT laski koronan ja siitä seuranneen markkinataloudellisen katkoksen johdosta 2,3%. Vuodet 2021 ja 2022 BKT on ollut taas kasvu-uralla. Vuoden 2022 BKT:n vuosikasvu oli 2,1% (tilastokeskus, ennakkotieto, 15.3.2023). Liitteessä 1 on esitetty Suomen BKT:n volyymin vuosimuutos vuosina 2011-2022.

Varsinais-Suomen Maakuntaennusteen (2023) mukaan varsinaissuomalaisten yrittäjien talousodotukset kokivat edellä mainituista yleisen talouskehityksen syistä johtuen merkittävän pudotuksen vuoden takaisesta. Varsinaissuomalaisten yrittäjien odotusarvot niin liikevaihdon, henkilöstön määrän, investointien kuin kannattavuudenkin osalta ovat siis heikentyneet vuodesta 2022 merkittävästi. Raisiolaisten yritysten odotusarvo vuodesta 2023 on yhtä lailla heikentynyt, mutta ei aivan yhtä radikaalisti kuin maakunnassa yleisesti. Muun muassa henkilöstön määrän odotetaan edelleen jatkavan kasvuaan vuoden 2023 aikana. Vuosissa on voimakkaasti heittänyt, sillä vain yksi takaperin raisiolaiset yrittäjät näkivät tulevan vuoden paljon positiivisempänä. Yleisesti, maakuntaennusteen odotusarvona on tälle vuodelle kasvun selkeä hidastuminen tai jopa laskeminen Varsinais-Suomessa. Toimialoitain tarkasteltuna päätoimialoista erityisesti palvelut, tietotekniikka sekä teollisuus näkevät tulevan positiivisimmin. Investointien osalta jokainen päätoimiala kokee investointihalukkuuden heikkenevän tänä vuonna. Yrittäjäkysely ja -ennuste on tehty joulutammikuussa 2022-2023.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, %

Lähde: Tilastokeskus, Kansantalouden vuositilinpito

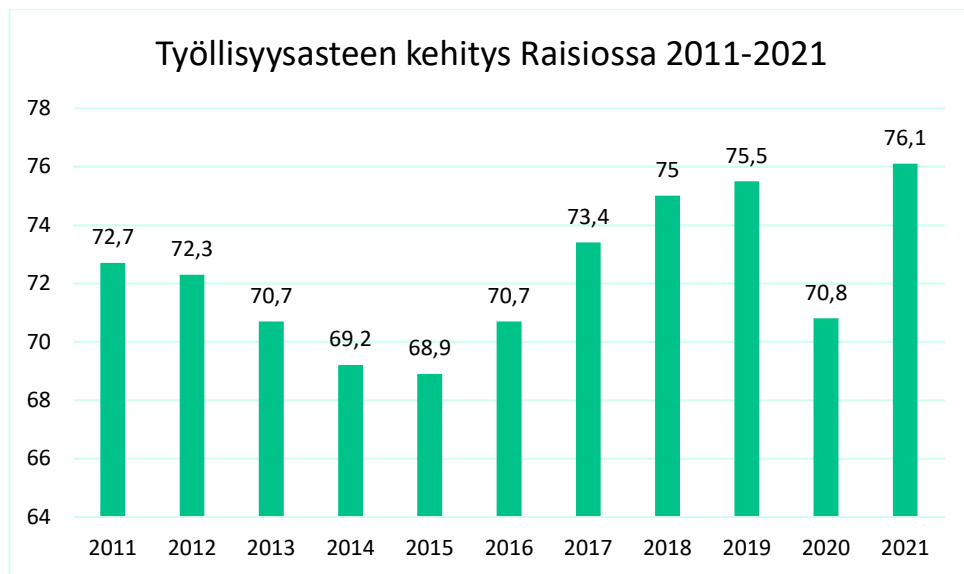
Kaavio 1. Suomen BKT:n volyymin vuosimuutos vuosina 2011-2022

Venäjän helmikuussa 2022 alkanut hyökkäyssota Ukraina on heikentänyt Suomen talouskasvua ja aiheuttaa suurta epävarmuutta edelleen talouden kehittymisen ennustamisessa. Valtionvarainministeriön viimeisimmän talouskatsauksen (neljännesvuosikatsaus 4/2022) mukaan Suomen bkt:n ennustetaan supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Hintojen laaja-alainen nousu on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa, koska tulot eivät ole nousseet samaa tahtia. Inflaation kuitenkin odotetaan hidastuvan vuonna 2023 ja tulojen kasvun kiihtyvän.

2. Työllisyyskehitys

2.1. Työllisyys

Työllisyysaste kuvaa 18–64 -vuotiaiden työllisten osuutta saman ikäisestä väestöstä. Raision työllisyysaste on noussut tasaisesti ,viime vuosina lukuun ottamatta vuotta 2020, jolloin korona aiheutti häiriötilanteen markkinoilla. Työllisyysaste nousi jälleen vuonna 2021 ollen 76,1% (koko maassa 72,4%). Luku on korkeampi kuin ennen koronan aiheuttamaa laskua oltiin saavutettu. Ottaen huomioon vallitsevan työllisyystilanteen niin avointen työpaikkojen kuin työttömien työnhakijoiden näkökulmasta, vuoden 2022 osalta on odotettaviss työllisyysasteen kehittyvän jatkossakin edelleen positiivisena.

Kaavio 2. Työllisyysasteen kehitys Raisiossa vuosina 2011-2021

2.2. Työttömyys

Työttömyystilastojen seuranta on kaupungissa säännöllistä: tilastoja seurataan kuukausittain eri päätöksentekooelimityissä.

Työttömyysaste kuukausittain Raisiossa vuonna 2022 työnvälitystilaston mukaan:

Vuosi 2022	Työttömyysaste
Tammikuu	7,4
Helmikuu	7,0
Maaliskuu	6,5
Huhtikuu	6,2
Toukokuu	6,4
Kesäkuu	7,6
Heinäkuu	8,4
Elokuu	6,9

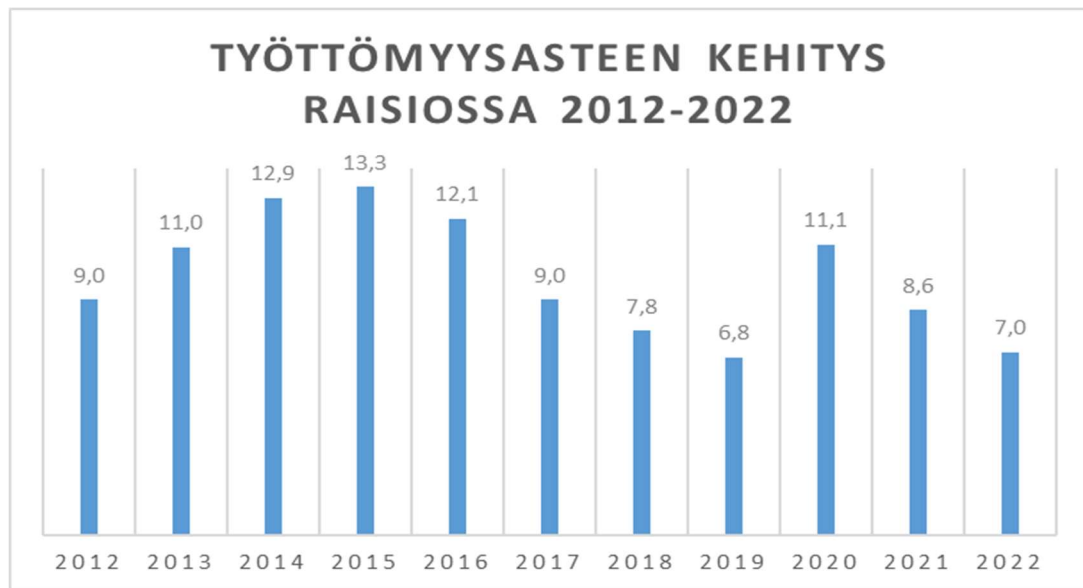
Syyskuu	6,7
Lokakuu	6,3
Marraskuu	6,6
Joulukuu	7,8
Keskiarvo	7,0

Kaavio 3. Raision työttömyysaste kuukausittain vuonna 2022.

Raision keskimääräinen työttömyysaste laski 1,6% -yksikköä vuodesta 2021. Työttömyysasteen pudotus on jatkumoa vuodesta 2020, jolloin työttömyysaste putosi 2,5% -yksikköä. Tätä ennenkin työttömyysaste on laskenut vuosittain aikavälillä 2015-2019.

- Työttömien määrä putosi vuosikeskiarvolla mitaten vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan verrattuna 21 %
- Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä pysyi samalla tasolla verraten vuoteen 2021
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä laski vuodessa 4 %
- Pitkäaikaistyöttömien määrä putosi vuodessa 23 %
- Avoimien työpaikkojen määrä putosi runsaasti (-40 %) joulukuussa viime vuoteen verrattuna. Työpaikkoja oli edelleen lähes 200 kappaletta avoinna joulukuussa 2022

Kaaviossa 4 on kuvattu työttömyysasteen kehitys vuosina 2011-2021. Huomionarvoista on, että työttömyysluvut paranevat Raisiossa hyvää tahtia. Joiltain osin ollaan jo saavutettu koronaa edeltävä, erinomainen työllisyystilanne. Vaikka esitetyt vuosimuutokset ovat prosentuaalisesti suuria, on kyseessä markkinatilanteen osalta poikkeukselliset vertailuvuodet.

Kaavio 4. Työttömyysasteen kehitys Raisiossa 2012-2022

3. Kaupungin toiminta yritysalueilla

Raision kaupunki on luonut edellytyksiä nykyisille yrittäjille ja uusille toimijoille investoimalla kunnallistekniikkaan ja mahdollistamalla rakentamisen asemakaavoitustyön kautta.

Vuoden 2022 aikana ei vahvistunut yhtään suoraan yritystalueisiin liittyvää kaavaa. Suoraan ja välillisesti yritysalueisiin liittyviä kaavoja kuitenkin valmisteltiin useilla eri alueilla. Tällaisia kaavallisen kehittämisen alueita ovat esimerkiksi olleet Leilikallio 2, Heinäajanpuisto, Hahdenniemi 2, Kantoniittu 2 sekä Martinexin laajennuskaava. Etelä-Kuninkojan liikealue 2 päätettiin, sillä alue toteutui muutosta edeltäneen kaavan mukaisena.

Vuoden 2022 toteutumiseen heijastui maankäytön ja kaavoituksen henkilöstövaje. Maankäyttöjohtaja jäi alkuvuodesta eläkkeelle ja kaupunginarkkitehti siirtyi toisen kaupungin palveluksiin ennen kesälomakauden alkua.

3.1. Asemakaavatyö oli tekeillä seuraavilla yritysalueilla:

1. Kantoniittu 2 (Raumantien varressa)
2. Hahdenniemi 2 (Hahdenniemen yritysalueen laajennus)
3. Heinäajanpuisto (asemakaavanmuutos Myllyn vieressä)
4. Leilikallio 2 (kehittyvä logistiikka-alue Raision ja Turun rajalla)
5. Martinexin laajennus (Kuninkoja)
6. Meri-Kaanaa (Nesteen jalostamon lähialueet)

3.2. Kaupungin investoinnit yritysalueilla:

Vuoden 2022 aikana Raisiossa ei ollut merkittäviä kaupungin investointeja yritysalueille. Yritysalueiden opastusta kehitettiin, sekä tulevia infrahankkeita suunniteltiin vuoden 2022 aikana.

3.3. Yritystonttien luovutukset:

Uusia yritystontteja vuokrattiin yhteensä 1 kpl ja 3:n yritystontin vuokrasopimukset uusittiin. Vuoden 2022 aikana ei myyty yritystontteja.

4. Yritysyhteistyö

Raision kaupungin yritysyhteistyötä tehdään monipuolisesti ja monitahoisesti. Kaupungin yrityspalveluiden hoito on alkuvuodesta 2022 ollut kaupunkikehitysjohtajan hoidettavana. Elokuussa tehtävässään aloitti vakituinen yritys- ja työllisyyskoordinaattori sekä määräaikainen yritysasiames.

Yhteyttä yrittäjien kanssa on pidetty suorien yrityskäyntien muodossa, yritysaamukahvitilaisuuksissa sekä muissa yritystapahtumissa. Suomen Yrittäjien virallisen paikallisyhdistyksen, Raision Yrittäjien kanssa on tavattu säännöllisesti muun muassa yrittäjien hallituksen kokouksissa, joihin kaupunkikehitysjohtaja, yritys- ja työllisyyskoordinaattori tai yritysasiames on osallistunut kutsuttuna. Lokakuussa pidettyyn yrittäjien syyskokoukseen ja yhdistyksen juhlagalaan osallistuivat kaupunkikehitysjohtaja sekä yritys- ja työllisyyspalvelujen johtaja. Perinteinen Raisio Business Race -tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Raision yrittäjien, Rasekon, lukion, yläkoulun ja yrityspalvelujen kanssa.

Raisiokeskuksen yrittäjien yhdistyksen Raikas ry:n kanssa on myös säännöllistä yhteistyötä. Raisiokeskuksen yrittäjien aamupalaverihin kaupungin edustaja on osallistunut vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Raisiokeskuksen yrittäjien kanssa on perinteisesti järjestetty yhteistyössä Killin markkinat sekä Joulun saappu Raisioon -tapahtuma, jotka toteutuivat myös vuonna 2022.

Kauppa- ja palveluskeskus Myllyn kanssa tehtiin yhtä lailla yhteistyötä vuoden 2022 aikana. Keskustelua käytiin niin kauppa- ja palveluskeskuksen rakentamisen suunnitelmista kuin kaupungin tulevan keskustan kehittämisestä.

Vuonna 2016 aloittanut kierto- ja biotaloutta palveleva osaamiskeskittymä Smart Chemistry Park on jatkanut toimintaansa Raisiossa. Kaupunki on elinkeinorahoituksellaan tukenut Smart Chemistry Parkin toimintaa vuosittain, mutta vuodesta 2020 alkaen toiminta on pyörinyt omalla rahoituksellaan eikä kaupungin rahoitusta ole enää tarvittu. Alueella toimii toista kymmentä kiertotalousalan yritystä ja toiminta alueella on pääasiassa TKI-toimintaa. Yhteistyötä toteutetaan nykyään pääasiallisesti ohjausryhmätyöskentelyn kautta, jossa kaupungilla ovat edustajina niin kaupunginjohtaja kuin kaupunkikehitysjohtaja. Ohjausryhmätyöskentelyä toteutettiin vuoden 2022 aikana yhteensä 2 kertaa.

4.1. Yrittäjyyskasvatus

Raisiossa yrittäjyyskasvatusta on toteutettu monipuolisesti kaikilla koulutusasteilla; niin alakoulussa, yläkoulussa, lukiossa kuin ammatillisessa koulutuksessa Rasekolla.

Vaisaaren yläkoulussa yrittäjyys- ja taloustaidot ovat tiivis osa monien oppiaineiden, kuten yhteiskuntaopin ja opinto-ohjauksen, opetusta. Oppilailta on myös valittavana kahdeksannelle luokalle taloushallintaan ja yrittäjyyteen syventyvä ekonomian valinnaiskurssi. Yhdeksannelle luokalle taas on mahdollista valita Nuori Yrittäjyys -kurssi, jonka aikana nuoret perustavat yrityksen ja pyörittävät sen toimintaa lukuvuoden ajan. Koulu osallistuu aktiivisesti valtakunnallisiin talouskilpailuihin, kuten Taloussankari- ja Taloustaito-kilpailut. Lisäksi erityisesti taloustaitojen ja yrittäjyyden valinnaiskursseilta tehdään aktiivista yhteistyötä paikallisten yritysten ja talouselämän toimijoiden kanssa sekä yritysvierailuja.

Yrityskylä-oppimiskokonaisuus koostuu opettajille järjestettävästä koulutuksesta, 10 oppitunnista oman opettajan johdolla sekä vierailusta Yrityskylä-oppimisympäristöön Turussa. Oppituntien teemat auttavat oppilasta hahmottamaan omaa rooliaan Yrityskylässä niin työntekijänä, kuluttajana kuin työpaikkayhteisön jäsenenä. Yrityskylä-toiminta on kohdistettu 6. luokkien sekä 9. luokkien oppilaille. Vuonna 2022 Yrityskylä Varsinais-Suomen toimintaan osallistui 254 alakoulun oppilasta ja 238 yläkoulun oppilasta.

Lukion yrittäjyyslinjalla opiskelijat suorittavat Turun ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä toteutetun Yrittäjyyden perusteet (5 op) opinnot. Lokakuussa 2022 yrittäjyyslinjalaiset järjestivät lukiolla NY24h-leirin ensimmäisen vuoden yrittäjyyslinjalaisille. Leirin yhteistyökumppanina toimi Sofokus Oy ja leirin painopiste oli tänä vuonna hyvässä pitchauksessa. NY24h-leirin aikana järjestettiin

myös yrittäjyysaiheinen paneelikeskustelu, jossa mukana olivat Marko Saarela (Talouspäälliköt oy), Timo Piivek (Tipitek oy), Franco Oddone Kupri (nuori yrittäjä) sekä Turun AMK:n Bisnesakatemiasta Olivia Vekka ja Johanna Heinonen. Tuomaristossa oli jäseniä Sofokuksen edustajan lisäksi Raision yrittäjistä sekä Raisio-Jokilaakson rotareista.

Raision lukion yrittäjyyslinjalaiset, Vaisaaren yläkoulu ja Raseko järjestivät yhteistyössä Raision yrittäjien ja Raision kaupungin kanssa vuosittaisen Raisio Business Race -tapahtuman. Raisio Business Race -tapahtumassa opiskelijat kiertävät ympäri Raisiota eri yrityksissä järjestetyissä rastipisteillä.

4.2. Seudullinen elinkeino yhteistyö

Raision kaupunki on mukana seudullisessa elinkeino yhteistyötä harjoittavassa Turun Seudun Kehitys Oy:ssä. Yhtiö on yhdentoista Turun seudun kunnan omistama yhtiö. Yhtiön tehtävänä on huolehtia osakaskuntien alueella toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden hankkimisesta, joita ovat yrityspalveluneuvonta sen eri muodoissa. Yhtiö ostaa merkittävän osan tarvittavista elinkeinopalveluista Turku Science Parkilta.

Turku Science Parkin näkyvin seudullinen palvelukokonaisuus on ollut alkavan yrittäjän palvelut. Alkavan yrittäjän yritysneuvonta tarjoaa palveluja yrityksen perustamiseen sekä liiketoiminnan alkuvaiheeseen. Palvelutarjontaa on kuitenkin tarjolla yrityksen elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Turku Science Parkin muu toiminta on jaoteltu viiden kärkialan ympärille, jotka ovat: Clean (bio- ja kiertotalous sekä cleantech), Health (terveys ja hyvinvointi), Experience (elokuvat, peliteollisuus ja matkailu), Maritime (meriteollisuus) sekä Tech (valmistava- ja teknologiateollisuus). Turku Science Parkissa asioi vuoden 2022 aikana useita raisiolaisia yrityksiä sekä yksityishenkilöitä. Tarkka, aikaisempien vuosien tilastointivasta poikkeava asiakasmäärätilasto löytyy liitteestä 2. Oheisliitteenä on Turku Science Parkin toimintaa kuvaava vuosikatsaus 2022 sekä edellä mainittu asiakasmäärätilasto Raision osalta.

4.3. Markkinointi

Kaupunki on lähettää säännöllisesti yritys uutiskirjeitä sekä muuta viestintää paikallisille raisiolaisille yrityksille. Kaupungin yleinen ja julkinen sähköinen yritysviestintä painottuu pääosin kaupungin LinkedIn-sivustolle sekä muihin sosiaalisen median kanaviin. Kaupungin yrityspalveluiden ja –alueiden markkinointi painottui vuoden 2022 aikana erityisesti kaupungin omiin rekrytointeihin, kuukausittain vaihtuviin kuukauden yritys –esittelyihin sekä muun muassa kaupungin omistamiin kohteisiin liittyviin palveluyrittäjähakuihin. Yritysalueista V8 -alueen yritystontteja markkinoitiin kaupungin omilla verkkosivuilla, erilaisissa sähköisissä kohdennetun markkinoinnin kanavissa sekä Varsinais-Suomen Yrittäjä -lehdessä.

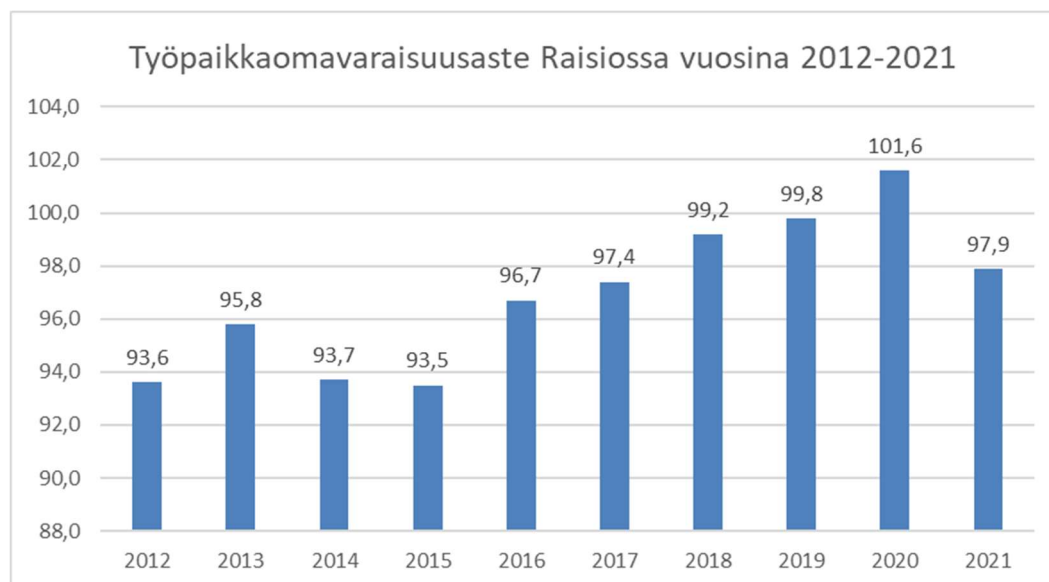
Raision yritystontit ovat herättäneet vahvasti kansallista sekä kansainvälistä kiinnostusta. Yritysalueiden tonttimarkkinointia on tulevaisuudessa syytä entisestään parantaa. Samalla yritysalueiden jalostamista ja kehittämistä pyritään tekemään oikea-aikaisesti sekä kysyntää kuunnellen. Kehittämisen keinoja ovat kaavoitus, infran kehittäminen sekä muut tulevia investointeja tukevat ratkaisut.

5. Raision elinkeino- ja yritys-elämän kehitys

5.1. Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus

Raision työpaikkojen kokonaismäärä suhteessa työllisen työvoiman määrään on erittäin korkea niin seudullisessa kuin valtakunnallisessakin vertailussa. Työpaikkaomavaraisuus lähentelee lukuna sataa, jolloin jokaiselle raisiolaiselle työlliselle olisi laskennallisesti työpaikka kaupungin rajojen sisäpuolella. Vuonna 2020 ylitettiin 100% raja, josta on vuonna 2021 tultu hieman alaspäin.

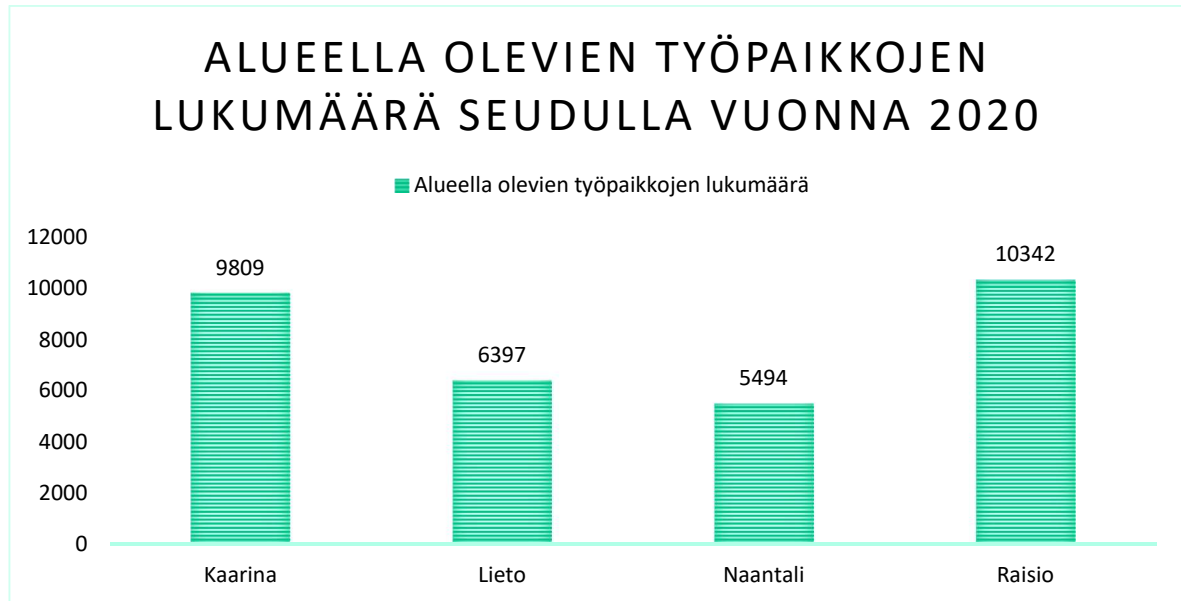
Kaavio 5. Raision työpaikkaomavaraisuus-% vuosilta 2012-2021

5.2. Yrityskannan rakenne ja yritystoimipaikat

Yritystoimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja yhdellä toimialalla toimiva yksikkö. Toimipaikkoja ovat esim. tehdas, myymälä, toimisto tai versta. Yritystoimipaikkoja on kunnassa yleensä enemmän kuin kuntaan rekisteröityneitä yrityksiä.

Kaavio 6. Yritystoimipaikkojen kappalemäärä vuonna 2021.

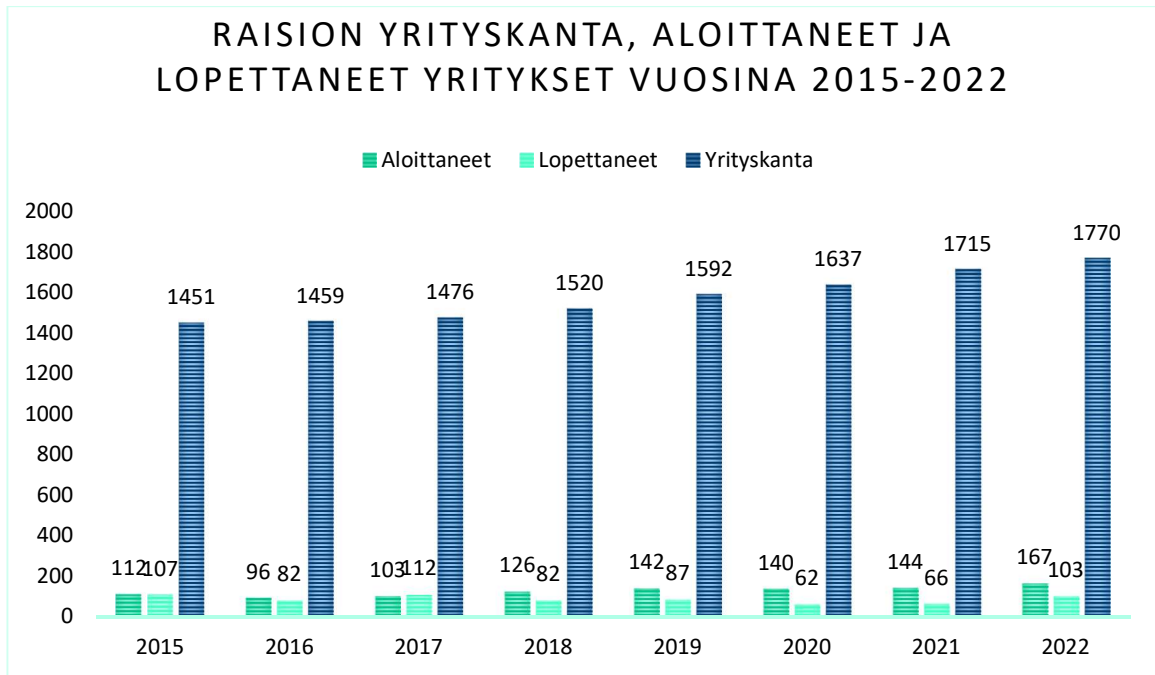
Kaavio 7. Alueella olevien työpaikkojen lukumäärä seudulla vuonna 2020.

Seudullinen vertailu osoittaa, että yritystoimipaikkoja on Kaarinassa eniten. Työpaikkoja taas löytyy Raisiosta selkeästi muita lähikuntia enemmän. Luvuista ja kappalemäärästä voidaan päätellä, että raisiolaisten yritysten työllistävyys esimerkiksi Kaarinan yrityksiä korkeampaa. Suurin osa (n. 80 %) Raision yritystoimipaikoista on pieniä 0-4 henkilöä työllistäviä toimipaikkoja. Suuria (yli 100 henkilöä työllistäviä) yrityksiä oli Raisiossa yhteensä kahdeksan. Yli 96% raisiolaisista yritystoimipaikoista työllistää alle 50 henkilöä.

Raisiolaisten yritysten työllistävyydestä on myös saatavilla tilastoja. Raisiolaisista työpaikoista merkittävä osa löytyy joko kaupan, rakentamisen, teollisen toiminnan tai terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilta. Näiden toimialojen työllistävyysvaikutus on siis suurinta Raision alueella.

5.3. Raision yrityskanta

Vuoden 2022 lopussa Raisiossa oli yhteensä 1770 yritystä. Yrityskannan nettokasvu on vuodessa kertynyt yhteensä 55 yrityksen verran (vuotuinen kasvu +3,2%). Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilastoon, joka päivittyy neljännesvuosittain. Tilasto on ns. elävä tilasto eli joka kerta, kun tilasto tehdään ja tiedot poimitaan, sen sisältö päivittyy uusien toteutuneiden fuusioiden ja konkurssien myötä. Tämä on siis hyvä huomata, kun tarkastelee aiemmin esitettyjä tietoja yritysten määrästä. Yrityskannan elämiseen vaikuttavat taannehtivasti näkyvien konkurssien ja liiketoiminnan lakkautumisten lisäksi yritysten toimipaikan vaihdokset sekä mahdolliset fuusiot tai muut sulautumiset esimerkiksi yrityskauppojen yhteydessä.

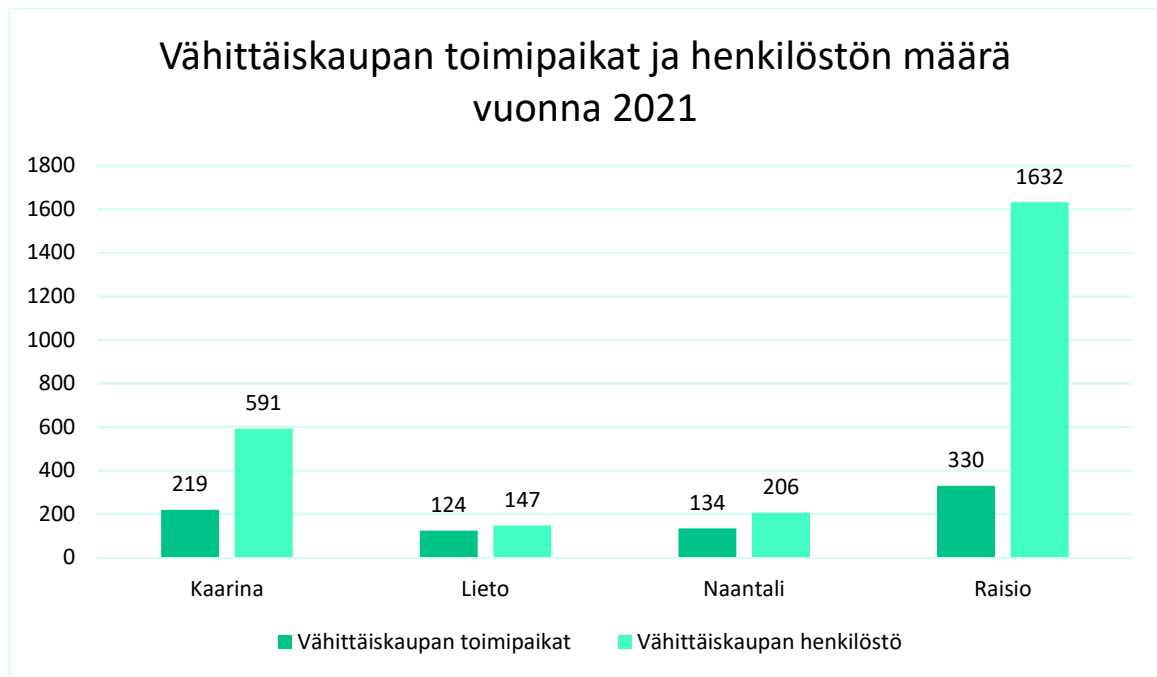
Kaavio 8. Raision yrityskanta, aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosina 2015-2022.

Kaavio 9. Raision yrityskanta toimialoittain 2020.

5.4. Kaupan toimiala Raisiossa

Tukku- ja vähittäiskauppa on Raisiossa vahva toimiala, niin yrityskannan kuin työllistävyydenkin näkökulmasta. Noin joka 5. yritys on Raisiossa tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla ja kaikista Raisiossa olevista työpaikoista noin joka 6. oli kaupan alalla vuonna 2021. Suhteessa naapurikuntiin, Raision työpaikat painottuvat selkeästi muita enemmän juuri vähittäiskaupan alalle.

Kaavio 10. Vähittäiskaupan toimipaikat ja henkilöstön määrä 2020.

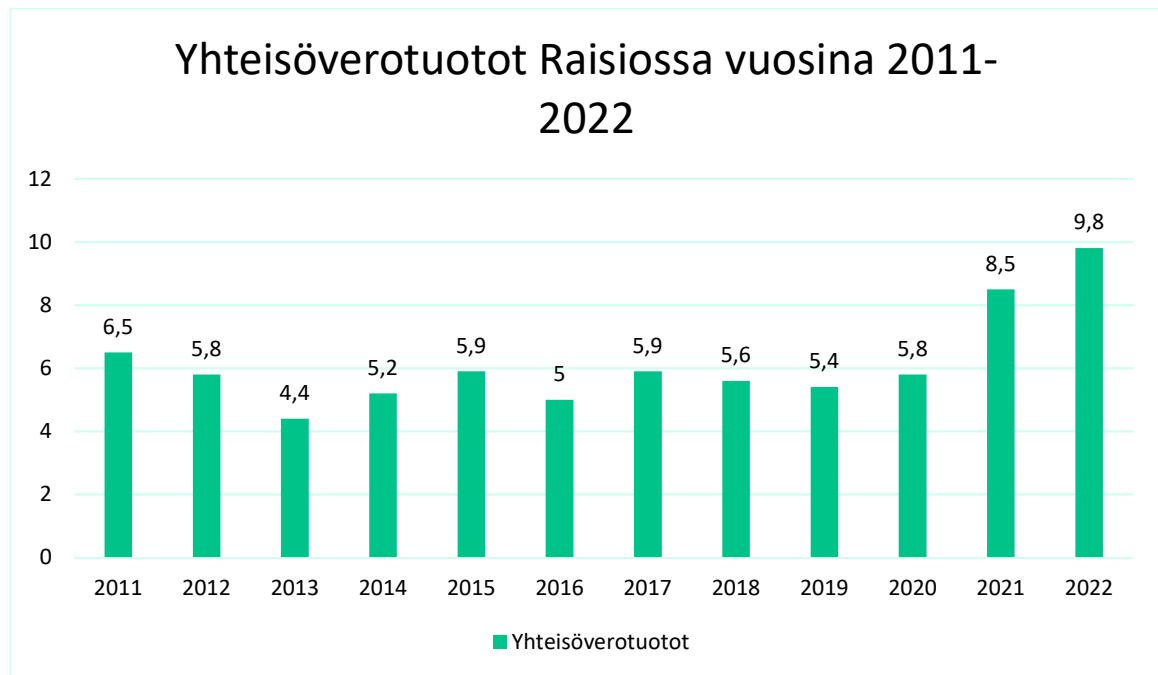
6. Yhteisöverotus

Yhteisövero on yhteisön tuloksesta perittävä vero. Yhteisövero maksavia yhteisöjä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöverokanta on vuodesta 2014 alkaen ollut 20 prosenttia.

Yhteisöveron tuotosta saavat osansa niin valtio kuin kunnat. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on vuonna 2022 ollut vähintään 33,76 prosenttia.

Yhteisöverokannan muutoksilla sekä kuntien jako-osuuksien muutoksilla on vaikutusta vertailtaessa yhteisöveron kertymistä vuosien välillä.

Raision kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta on ollut vuonna 2022 yhteensä 9,8 miljoonaa euroa.

Kaavio 11. Osuus yhteisöveron tuotosta Raisiossa vuosina 2011-2022.

7. Asuminen

Kaupungin strategiamittareissa on edellytetty vuokra- ja ARA-asuntojen seuraamista säännöllisesti. On päätetty, että nämä tunnusluvut raportoidaan osana vuosittaista elinkeinopoliittista katsausta. Raisiossa on yhteensä 12 297 asutokuntaa, jotka jakaantuvat eri asuinmuotoihin.

Mittari 1: Raisiossa on kohtuuhintaisia vuokra-asumisen vaihtoehtoja:

-Tavoitetilana vuokra-asuntojen 25%-osuus asuntojen hallintamuotojakaumasta.

Raision vuokra-asuntojen osuus on vuoden 2021 tilastojen perusteella 23,57% asutokannasta. Trendi on ollut vakaasti nouseva, sillä vielä vuoden 2015 tilastossa vuokra-asuntojen määrä on 21,89% asutokannasta.

Vuokra-asuntojen osuus Raision asutokannassa on kasvanut maltillisesti. Suhdeluvun trendi lähestyy strategiassa asetettua tavoitelukua, 25%. Kevät-kesän 2023 aikana on valmistumassa useampi vuokra-asuntojen uudiskohde. Odotusarvona on, että suhdeluku tulee kuitenkin pysymään samankaltaisena laaja-alaisen ja monipuolisen uudisrakentamisen johdosta.

Mittari 2: ARA-tuetut ja vapaarahoitteiset asunnot sekä niiden keskivuokra. Vuokrataso ei nouse suhteessa Varsinais-Suomen keskivuokraan.

-Tavoitetilana ylläpitää vapaarahoitteisten ja ARA-tuettujen asuntojen vuokratasot linjassa Varsinais-Suomen vuokratasojen kanssa.

ARA-tuettujen ja vapaarahoitteisten asuntojen tilasto on juokseva ja se julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Tässä katsauksessa käytettävä tuorein tilasto on marraskuulta 2022. Vuokratasot eivät ole merkittävästi nousseet Raisiossa suhteessa Varsinais-Suomen keskivuokratasoon vaan noudattelevat varsin tasaista, aikaisempinakin vuosina toistunutta trendiä.

Raisio

ARA-tuetut vuokra-asunnot	11,54€/m ²
Vapaarahoitteiset vuokra-asunnot	11,98€/m ²

Varsinais-Suomi

ARA-tuetut vuokra-asunnot	11,45€/m ²
Vapaarahoitteiset vuokra-asunnot	13,67€/m ²

8. Arvio yritysvaikutuksista ja tuleva kehitys

Vuosi 2022 näyttäytyi raisiolaisen yritystoiminnan ja elinkeinoelämän kannalta kaksijakoisena. Yrityskannan kasvu sekä positiivinen trendi uusissa yritysinvestoinneissa ovat osoitus siitä, että liiketoiminnan mahdollisuuksia on Raisiossa hyvin tarjolla. Tasaisesti parantuva työllisyystilanne luo useille toimialoille haastetta osaavan työvoimaan saatavuudelle ja vallitseva maailmantilanne muodostaa uhkia erityisesti alueen vientiyrityksille. Vuoden 2022 aikana erityisesti juurikin vientiyritykset ovat kärsineet markkinatilanteesta merkittävästi. Toisaalta markkinatilanteen muutokset ovat avanneet yhtälailla mahdollisuuksia, jonka lisäksi jo koronasta aiheutuneet tuotantoketjujen lähentymiset ovat lisääntyneet lähemmäs markkina-alueita.

Raision työpaikkaomavaraisuusaste on korkea ja -omavaraisuusasteen kehitys trendiltään nousujohteinen. Tulevat kaupunkikehityksen hankkeet kuten E18 –tien perusparannushanke, kaupungin keskustan kehittäminen (keskustavisio ja keskustan asemakaava) tulevat omalta osaltaan vaikuttamaan 2020-luvun kaupunkikehitykseen ja täten myös elinkeinoelämän kehittymiseen tulevien muutosten ympärillä.

Työttömyysasteen kehitys oli vuonna 2022 tasaisesti parantuvalla ja loppua kohden erinomaisella tasolla. Odotusarvona on, että työttömyysasteluvut jatkavat maltillista paranemista myös vuonna 2023.

Kaupunki on osallistunut vuoden aikana useisiin erilaisiin elinkeinoelämän kehittämisen yhteistyöhankkeisiin, joista on katsauksessa mainittu mm. Varsinais-Suomen Yrittäjien ja Rasekon kanssa toteutetut yhteishankkeet.

Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa, joka perustuu Suomen yrittäjien tekemään yritys-kyselyyn, olivat raisiolaisten yrittäjien odotukset tulevasta aikaisempaa vuotta heikompia. Raision kaupungin sijoitukset ennusteessa mitattavassa yritysilmapiirissä sekä yrittäjyhteistyössä ovat maakunnan kuntien keskuudessa hyvällä tasolla, sekä parantuneet Raision aikaisemmista vuosista. Suunta on siis tälläkin saralla oikea. Yrittäjyysilmapiirissä Raisio on sijalla 5. ja yritys-yhteistyössä sijalla 6. koko maakunnan 27 kunnan kattavassa kuntien vertailussa. Tavoitetilana on sijoittua tulevaisuudessa näissä vertailuissa nykyistä paremmin.

Arvio yritysvaikutuksista (+ tavoite on saavutettu tai kaupunki on muutoin onnistunut toiminnassa, +/- neutraali tai ei muutoksia, - tavoitetta ei ole saavutettu tai ei ole onnistuttu)

Positiiviset (+):

- Seudullinen elinkeino-yhteistyö
- Työpaikkaomavaraisuuden ja työttömyysasteen kehitys
- Yrityskannan kehitys
- Yritystonttien saatavuus ja yritysten investoinnit
- Erilaisten yhteistyöhankkeiden hyödyntäminen alueella

Neutraalit (+-):

- Poikkihallinnollinen yhteistyö kaupunkiorganisaatiossa

Kehitettävät (-):

- Hankinnat
- Yritysalueiden markkinointi sekä parempi valmiusaste investoinneille
- Paikallisten yritysten kasvun tukeminen
- Uusien (ankkuri)yritysten houkuttelu Raisioon
- Yritysilmapiiri ja –yhteistyö

Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä

Tuleva raisiolaisen elinkeinoelämän kehitys vaikuttaisi kulkevan monelta osin positiiviseen suuntaan. Maailmantilanne aiheuttaa kuitenkin paikalliseenkin elinkeinoelämään epävarmuuksia sekä varovaisuutta. Merkittäviltä osiltaan raisiolaistenkin yrittäjien odotukset tulevaan ovat vaihtuneet vahvemmissa kasvuodotuksista varovaisempaan suuntaan. Raision kaupunki panostaa tiiviiseen vuorovaikutukseen alueen yrityselämän kanssa, jotta oikeanlaiset ja oikea-aikaiset toimenpiteet ovat

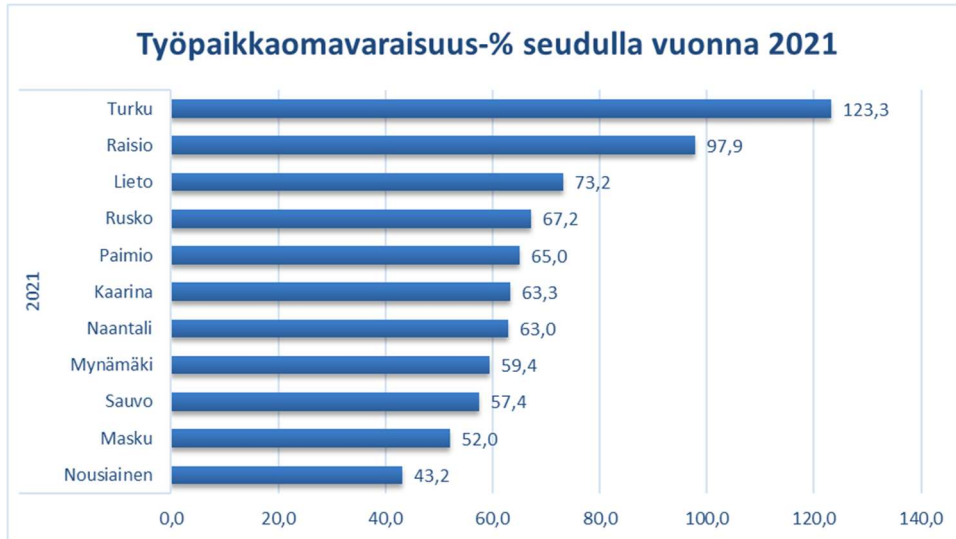
mahdollisia. Investointi- ja kasvutarpeiden tukeminen, työntekijätarpeiden täyttäminen, oikeanlainen yritystoimintaa tukeva kaavoitus ja maankäyttö sekä yleinen alueellinen yrityspalveluneuvonta ovat sellaisia elementtejä, joiden hyödyntäminen ja mahdollisimman hyvä käyttöaste edesauttavat yrityselämää.

Yritysalueista erityisesti kaupungin pohjoinen yritysalue tarjoaa erinomaiset edellytykset suurtakin tonttitilaa vaativille yrityksille. Alueen kiinnostus on ollut laajaa ja alueelta onkin luovutettu jo useita yritystontteja. Vielä luovuttamattoman, mutta kaavassa olevan jatkoalueen tasaaminen sekä kunnallistekniikan rakentaminen tapahtuu vuoden 2023 aikana, jotta yrityksille on tarjolla jatkossakin soveltuvia tontteja tältä alueelta. Alueen jatkosuunnittelu on niin investointi-ohjelmassa kuin kaavoituskatsauksessa vireillä. Kaupungin yritystonttivarantotilanne on kohtuullinen ja edellyttää edellä mainittuja toimenpiteitä, jotta kaupunki pystyy tarjoamaan vastinetta kysyntään. Kehittyvät yritysalueet Raisiossa tarvitsevat edelleen ankkuriyrityksiä, joiden ympärille syntyy muitakin hankkeita, palveluita ja yritystoimintaa.

9. Tausta-aineistot ja liitteet

1. Työpaikkaomavaraisuusvertailu seudulla vuonna 2021

2. Raisiolaisten asiakaskäynnit Turku Science Parkissa vuonna 2022

RAISIO

Palvelupuu	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	Yhteensä kumulatiivisesti
Ei tietoa	24	57	10	7	98
Yrityspalvelut	14	20	18	10	62
Mahdollistavat Palvelut	6	7	14	8	35
Yrityspalvelut / Perustamispalvelut	0	0	0	1	1
Mahdollistavat Palvelut / Edunvalvonta	1	4	0	1	6
Mahdollistavat Palvelut / Toimintaympäristö	3	7	4	5	19
Yrityspalvelut / Liiketoiminnan kasvu ja kehitys	14	20	18	9	61
Yrityspalvelut / Rahoitus- ja omistusjärjestelyt	0	2	0	0	2
Mahdollistavat Palvelut / Kumppanuus- ja yhteistyöverkostot	5	7	12	6	30
Yhteensä kumulatiivisesti	39	77	34	20	170
Aktiveettilajit	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	Yhteensä kumulatiivisesti
Alkavat yrittäjät Lähetet	2	1	0	0	3
Alkavat yrittäjät Yhteydenotto	5	3	5	3	16
Alkavat yrittäjät Asiakaskäynti	11	11	2	12	36
Alkavat yrittäjät Markkinointisähköposti	20	0	0	0	20
Yhteensä kumulatiivisesti	38	15	7	15	75
Aktiveettilajit	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	Yhteensä kumulatiivisesti
Elinkeino Puhelu	0	3	2	4	9
Elinkeino Taustatyö	0	3	0	0	3
Elinkeino Sähköposti	24	18	4	2	48
Elinkeino Tapaaminen	5	5	8	5	23
Elinkeino Tilaisuus (Lyyti)	5	5	11	8	29
Elinkeino Verkostoyhteistyö	2	0	0	0	2
Elinkeino Tilaisuus (Ei Lyyti)	1	2	0	1	4
Elinkeino Markkinointisähköposti	1	34	1	0	36
Yhteensä kumulatiivisesti	38	70	26	20	154

"TAULUKKOAVAIN"

ALKAVAT YRITTÄJÄT (Uusyritysneuvonta)

- Lähetet: ohjaus Yrityspalveluyhdistyksen asiantuntijalle
- Yhteydenotto: puhelinyhteydenotto
- Asiakaskäynti: neuvontakäynti

ELINKEINO (Toimivat yritykset ja kasvuyrityksiaihiot)

- Markkinointisähköpostit eritelty omakseen
- Puhelu ja Tapaaminen: neuvonta- ja ohjaustapahtumia
- Tilaisuus: osallistujat järjestämiimme tapahtumiin

PALVELUPUU

- Jaottelu palvelualueista, jota käytetään CRM-kirjaustemme pohjana. Näissä palvelualueissa on mukana myös aiheeseen liittyvät tapahtumat

HUOM!

- ELINKEINO-aktiiviteetit ja PALVELUPUU-ovat käytännössä samat tapahtumat eri kriteereillä luokiteltuna
- ALKAVAT YRITTÄJÄT-aktiiviteetit on oma kokonaisuus

3. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2023 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa

Yrittäjien arviot oman kunnan yrittäjyysilmapiiristä

Mukana 10 eniten vastauksia kerännyttä kuntaa. Järjestys saldoluvun mukaan. Suluissa viimevuotinen sija ja saldoluvun muutos.

Kaupunki/ kunta	Erinomainen tai hyvä	Saldoluku
1. Naantali (2.)	92 %	89 (+6)
2. Paimio (4.)	85 %	85 (+8)
3. Lieto (1.)	84 %	84 (-4)
4. Kaarina (3.)	86 %	83 (+6)
5. Raisio (8.)	69 %	66 (+37)
6. Parainen (7.)	51 %	42 (+5)
7. Turku (9.)	45 %	37 (+8)
8. Uusikaupunki (6.)	42 %	34 (-3)
9. Loimaa (10.)	45 %	31 (+27)
10. Salo (5.)	33 %	10 (-43)

4. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2023 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa

Yrittäjien arviot oman kunnan ja yritysten välisestä yhteistyöstä

Mukana 10 eniten vastauksia kerännyttä kuntaa. Järjestys saldoluvun mukaan. Suluissa viimevuotinen sija ja saldoluvun muutos.

Kaupunki/ kunta	Erinomainen tai hyvä	Saldoluku
1. Naantali (1.)	89 %	86 (+6)
2. Paimio (3.)	85 %	85 (+7)
3. Lieto (2.)	79 %	79 (-)
4. Kaarina (4.)	65 %	60 (+3)
5. Parainen (6.)	43 %	32 (-2)
6. Raisio (8.)	34 %	31 (+13)
7. Loimaa (10.)	38 %	21 (+21)
8. Uusikaupunki (7.)	25 %	12 (-6)
9. Turku (9.)	23 %	7 (+4)
10. Salo (5.)	28 %	0 (-39)